

HANDLÄGGARE, AVDELNING/ENHET, TELEFON, E-POST

Magnus Berg
S2
08-678 58 75
magnus.berg@pts.se

Information till återförsäljare om programmering och registrering av nödsändare i Cospas/Sarsat-systemet

I Sverige har det under en tid förts diskussioner mellan myndigheter, med intresse i Cospas/Sarsat-systemet, hur nödsändare ska hanteras med avseende på programmering och registrering. För nödsändare avsedda för flyg och fartyg är reglerna om programmering och registrering kända. Regler runt nödsändare av typen Personal Locator Beacon, PLB, har saknats. En samrådsgrupp har bildats under Räddningsverkets ordförandeskap. Räddningsverket är ansvarig myndighet för Cospas/Sarsat i Sverige. Övriga medlemmar i gruppen är Rikspolisstyrelsen, Luftfartsstyrelsen, Sjöfartsverket samt Post- och telestyrelsen.

Sedan den första oktober 2006 är nödsändare som används i Cospas/Sarsat-systemet undantagna från tillståndsplikt under förutsättning att de är programmerbara med en identitetskod. Det vill säga alla nödsändare kan sända på 406 MHz. Undantaget gäller bara i Sverige så om man ska ta med sin nödsändare utomlands bör man kontakta aktuellt land för att få reda på de bestämmelser som gäller där. För fartyg (EPIRB) och luftfarkoster (ELT) som kan röra sig mellan länder ska nödsändaren finnas med på radiotillståndet för att uppfylla internationella krav på licensiering.

Det finns tre grundtyper av nödsändare:

- *Emergency Position Indicating Radio Beacon*, EPIRB, avsedd för fartyg och båtar.
- *Emergency Locator Transmitter*, ELT, avsedd för flygplan och helikoptrar.
- *Personal Locator Beacon*, PLB, avsedd för personligt bruk i t.ex. fjällmiljö, skärgård eller annan oländig terräng.

För dessa gäller olika regler för programmering och registrering.

En **EPIRB** programmeras med fartygets MMSI, Mobile Maritime Service Identifier. MMSI är ett identitetsnummer som tilldelas fartyg och båtar av Post- och telestyrelsen, PTS. MMSI består av nio siffror som börjar på 265 eller 266.

För att skilja nödsändarna från varandra, om det finns flera, används ett fält kallat sändarnummer (beacon number) i protokollet. Om det bara finns en EPIRB ombord ska sändarnumret vara noll (0). Om ett fartyg har behov av flera EPIRB:ar så ska alla programmeras med samma MMSI. För den EPIRB som enligt SOLAS automatiskt ska lossna och flyta upp (float-free) ska sändarnumret vara noll (0). Om en ytterligare manuellt aktiverad finns ska sändarnumret vara ett (1). Därefter kommer övriga EPIRB:ar i nummerföljd. Det är viktigt att inte flytta en EPIRB från ett fartyg till ett annat utan att ändra MMSI i EPIRB:en.

I vissa fall finns det möjlighet att registrera en EPIRB med ett seriellt protokoll t.ex. *Standard Location* eller *Serial User*.

Alla EPIRB:ar registreras hos sjöräddningscentralen, MRCC Sjöfartsverket, i Göteborg tillsammans med kontaktuppgifter av innehavaren på särskild blankett. Blanketten finns på Sjöfartsverkets hemsida www.sjofartverket.se.

En fast **ELT** programmeras antingen med luftfartygets registerbeteckning, eller med dess 24-bitars adress. För bärbar ELT (ELT-Survival) som är avsedd att ta med i t.ex. livflotte används flygoperatörens beteckning och ett löpnummer. Registerbeteckning, 24-bitars adress och flygoperatörens beteckning tilldelas av Luftfartsstyrelsen.

Alla ELT registreras i Luftfartygsregistret hos Luftfartsstyrelsen i Norrköping tillsammans med kontaktuppgifter av innehavaren.

En **PLB** programmeras normalt med *Serial User Protocol*. Om nödsändaren kan sända positionsdata från exempelvis en inbyggd GPS används *Standard Location Protocol* med *Type Approval Number* och *Serial number*. Identiteten bygger på landskoden som för PLB är 266 (inte 265 som används i andra nödsändare), nödsändarmodellens typgodkännandenummer som tillverkaren har fått av

Cospas/Sarsat samt det serienummer som nödsändaren har tilldelats av tillverkaren. Svenska myndigheter tilldelar inga nationella nummerserier. Räddningsverket tillhandahåller ett brev på engelska som beskriver för tillverkare hur PLB programmeras för Sverige.

Registrering och ändring av registrering sker genom att fylla i en blankett och e-posta den till flygräddningscentralen, ARCC Luftfartsstyrelsen, i Göteborg på adressen registreringIBRD@luftfartsstyrelsen.se. ARCC registrerar sedan information om nödsändaren och användaren i det internationella nödsändarregistret, IBRD. Registreringen måste förnyas minst vart annat år. Blanketten finns på PTS hemsida. Registrering kan ske från och med 1 april 2007.

Vid tveksamhet om hur en nödsändare ska programmeras tas kontakt med antingen Sjöfartsverket då det gäller EPIRB, Luftfartsstyrelsen då det gäller ELT eller Räddningsverket då det gäller PLB.

OBS! Det är mycket viktigt att registrera innehav av en nödsändare. Erfarenheten visar att om en nödsändare är registrerad tillsammans med kontaktuppgifter och information om användande är möjligheten större att den nödställda får den hjälp som behövs.

Mer information kommer att finnas på Post- och telestyrelsens hemsida www.pts.se men även de andra myndigheternas hemsidor:

www.sjofartsverket.se

www.luftfartsstyrelsen.se

www.raddningsverket.se